

ANTOLAKETA-TXOSTENA	
Dokumentua:	IO-2023-005
Izena:	FINANTZEN EUSKAL INSTITUTUAREN LEGE-AURREPROIEKTUA.

Egina:
Sin.: Koldobike Uriarte Ruiz de Eguino
Proiektuen Arduraduna
Data: 2023-2-16

Onartua:
Sin.: Miren Josune Irabien Marigorta
Toki Administrazioekiko Harremanetarako eta Administrazio Erregistroetako zuzendaria (*)
Data: 2023-2-16

(*) *Herritarrek Hartzeko eta Zerbitzu Digitaletako Zuzendaritzaren titularra hutsik dagoelako, urtarrilaren 19ko 8/2021 Dekretuaren lehen xedapen gehigarrian xedatutakoaren arabera*

ANTOLAKETA TXOSTENA

Dokumentua: IO-2023-005

Orria: 2/8

Proposamena:

Ekonomia eta Ogasun Sailak, 2023ko urtarrilaren 26an Herritarrak Hartzeko eta Zerbitzu Digitaletako Zuzendaritzan sartu zen transmisio telematikoaren bidez, FINANTZEN EUSKAL INSTITUTUAREN LEGE-AURREPROIEKTUAREN txostena eskatu zuen.

Eskaera honela egin da: Txostena eskatzen da, Gobernantza Publiko eta Autogobernu Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen urtarrilaren 19ko 8/2021 Dekretuaren 12.1.d) artikulua araberara.

Txosten hau Gobernantza Publiko eta Autogobernu Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen urtarrilaren 19ko 8/2021 Dekretuaren 12. artikulua bidez esleitutako funtzio araberara egin da. Artikulu horren d) atalean, honako funtzio hauek jasotzen dira: *Euskal Gobernantza Publikoaren arloko sailtako jarduerak eta xedapen orokorren proiektuak aztertzea eta ebaluatzea, erakunde instituzionalen barne-egituraketa, antolaketa eta sorrera, eta gai horiei buruzko nahitaezko txostenak egitea.*

Balorazioa:

Goiburuan aipatutako lege-aurreproiektua aztertu ondoren, honako hau adierazi behar da:

Finantzen Euskal Institutua Euskal Autonomia Erkidegoko 2008. urteko Aurrekontu Orokorra onartzen dituen abenduaren 28ko 15/2007 Legearen zazpigarren xedapen gehigarriak sortu zuen, zuzenbide pribatuko erakunde publiko gisa. Helburua Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioaren finantza- eta kreditu-politika publikoaren tresna gisa jardutea da, Euskal Autonomia Erkidegoko finantza-sistema publikoaren sendotasuna areagotzen lagunduko duten finantza-baliabideak arrazionalizatuz eta optimizatuz.

Erakundearen jarduerak 2009ko urtarrilaren 1ean hasi ziren, Euskal Autonomia Erkidegoko 2009. urteko Aurrekontu Orokorrei buruzko Legea indarrean sartu zenean, Jaurlaritzaren Kontseiluak abenduaren 23ko 218/2008 Dekretuaren bidez onartu ondoren.

Aztertzen ari garen Lege Aurreproiektuak, bere hitzaurrean jasotzen denez, honako hau nahi du: *Beraz, Institutua sortu eta abian jarri zenetik hamalau urte inguru igaro direnez,*

ANTOLAKETA TXOSTENA

Dokumentua: IO-2023-005

Orria: 3/8

beharrezkotzat eta egokitzen jotzen da Institutua berariaz arautzen duen araudi bat izatea, Finantzen Euskal Institutuaren Lege integral bat, haren erregulazioa Euskal Autonomia Erkidegoko errealitate ekonomiko eta araudi berrira egokitzeko, bai eta erakunde horrek Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoko erakundeen finantza- eta kreditu-politikaren tresna gisa hartu behar duen zereginera egokitzeko ere, Euskal Autonomia Erkidegoak euskal sektore ekonomikoetan dituen finantzaketa- eta parte-hartze publikoko tresna publikoen kudeaketaren bitartez, eta Eusko Jaurlaritzak egindako azterlan eta gogoeten ondoren ateratako ondorioetan oinarrituta.

Euskal Sektore Publikoari buruzko maiatzaren 12ko 3/2022 Legearen 6. artikulua euskal sektore publikoa sortzeko eta eraldatzeko printzipio hauek jasotzen ditu: “1. Euskal sektore publikoko subjektuek printzipio espezifiko hauek ere bete beharko dituzte: a. Administrazioaren nortasun juridikoaren batasunari lehentasuna emateko printzipioa. Horren arabera, kasu honetan bakarrik sortuko dira nortasun juridiko propioa duten entitateak: Administrazio orokorreko administrazio-organo eta administrazio-zerbitzuen bidez ezin denean lortu bete beharreko interes orokorra edo eman beharreko zerbitzua. Kasu horretan, entitatea sortzeko arauak ezintasunaren arrazoiak azaldu beharko ditu. b. Subsidiarotasun-printzipioa. Horren arabera, entitateak eratzeko, lehentasun-hurrenkera honi jarraituko zaio: lehenik, organismo autonomoak; bigarren, zuzenbide pribatuko ente publikoak, eta, soilik besterik ezean, entitate pribatuak. Organismo, ente eta entitate horiek sortzeko arauak behar bezala justifikatu beharko dituzte egindako hautuaren arrazoiak. c. Instrumentaltasun-printzipioa, berariaz esleituta dauzkaten xede eta helburuei dagokienez.”

Kasu honetan, ez da organo sortu berria, baizik eta lehendik dagoen eta juridikoki zuzenbide pribatuko erakunde publiko gisa eratuta dagoen organo bat eraldatzen duena, eta Euskal Sektore Publikoari buruzko maiatzaren 12ko 3/2022 Legean aurreikusitako araubidea aplikatu behar zaio, eta, bereziki, III. eta IV. tituluetan jasotakoa. Horrela, 53.2 artikuluan jasotzen denez, EAEko sektore publikoko erakundeei egindako eginkizunen esleipenean berrantolaketa dakarten arau-aldaketek antolaketa berregituratzea eskatuko dute, eta 53.3 artikuluan, berriz, tipologia edo pertsonifikazio juridiko bereko erakundeen berregituraketa kasuan kasuko erakunde mota sortzeko ezarritako prozeduraren eta baldintzen arabera egingo da.

ANTOLAKETA TXOSTENA

Dokumentua: IO-2023-005

Orria: 4/8

Hori dela eta, 43. eta 44. artikuluetan aurreikusitako prozedurari jarraitu beharko litzaioke. Bereziki, 44. artikuluko 2. paragrafoak xedatzen du dagokion erakundea eratzeke lege-proiektuak honako eduki hau izango duela, gutxienez:

“a. Zelan pertsonifikatzen den entitatea, zein izaera juridiko duen eta Administrazio orokorreko zein saili atxikitzen zaion.

b. Entitatearen izena eta egoitza.

c. Zer xede edo interes orokorrerako sortzen den, eta zer funtzio gomendatzen zaizkion; beren-beregi adierazi beharko da zer administrazio-ahal bete ditzakeen.

d. Entitatearen gobernu-organoak eta, baldin badago, kontsulta-funtzioak gomendatuak dituzten organoak, organoak kide bakarrekoak ala anitzekoak diren, nola osatzen diren, zer prozeduraren bidez izendatzen diren organoetako kideak, eta nola banatzen diren funtzioak organoen artean.

e. Zertan oinarritzen den entitatearen egitura organiko eta administratiboa, eta zeintzuk diren zuzendaritzako postuak. Zehaztu egin beharko da zer funtzio gomendatzen zaien postu horiei, eta zein balio juridiko daukaten haien egintza eta ebazpenek; era berean, adierazi beharko da egintza eta ebazpen horietatik zeintzuek buru ematen dioten administrazio-bideari.

f. Zer araubide juridiko zehatz aplikatu behar zaion ekonomia eta finantzen araubidearekin eta giza baliabideekin lotutako gaietan.

g. Zer langile eta ondare atxikitzen zaion entitateari, eta zer baliabide ekonomiko dituen funtzioak betetzeko.

h. Zein den entitatea azkentzeko eta likidatzeko prozedura.”.

Gauzak horrela, Finantzen Euskal Institutuaren Lege Aurreproiektuaren 1. artikuluak Izaera, atxikipena, egoitza eta araubide juridikoa jasotzen ditu. Hori bat dator Euskal Sektore Publikoari buruzko maiatzaren 12ko 3/2022 Legearen 58. artikuluan ezarritakoarekin, eta berariaz aipatzen du bere jarduna Eusko Jaurlaritzaren eta atxikita dagoen sailaren plangintza eta politika orokorreko jarraibideen mende dagoela, bai bere helburuak betetzeko, bai bere jardura garatzeko.

Azpimarratu behar dugu, gainera, Euskal Sektore Publikoari buruzko maiatzaren 12ko 3/2022 Legearen 44.3 artikulua ezartzen duela eratze-legearen ondoren izapidetu beharko dela erakundearen estatutuak edo antolaketa- eta funtzionamendu-araua onartzen duen dekretu-proiektu bat, eta kasu honetan 5. artikuluan eta azken xedapenetako lehenengoan arautzen dela, honela: *“1. Lege hau indarrean sartu eta sei hilabeteko epean, Eusko Jaurlaritzak, atxikita*

ANTOLAKETA TXOSTENA

Dokumentua: IO-2023-005

Orria: 5/8

dagoen saileko titularrak proposatuta, Finantzen Euskal Institutuaren estatutuak onartuko ditu dekretu bidez.

2. Aurreko paragrafoan aurreikusitakoa betetzen ez den bitartean, indarrean jarraituko dute abenduaren 23ko 218/2008 Dekretuaren bidez onartutako Finantzen Euskal Institutuaren estatutuek, betiere lege honetan aurreikusitakoaren aurka ez badoaz.”

Bestalde, 1. artikuluko honen 3. paragrafoan honako hau ezartzen da: “3. Lege honetan xedatutakoak, zuzenbide pribatuko ente publikoei aplikatu beharreko araudiak eta bere estatutuek arautuko dute. Zuzenbide pribatuak arautuko du hirugarrenetik harremanetan eta haien jarduera garatzean, eta, zehazki, finantzaketa emateko eragiketetan. Hala ere, administrazio-zuzenbidearen mende egongo da administrazio-ahalak baliatzean, barne-funtzionamenduan eta bere organoen borondatea eratzean, bai eta lege honetan edo aplikatu beharreko beste lege batzuetan ezarritako gainerako gaietan ere.”, alde batera utzita Euskal Sektore Publikoari buruzko maiatzaren 12ko 3/2022 Legearen 39.2 artikuluan berariaz aipatzen direla gardentasunaren eta herritarren parte-hartzearen arloko betebeharrak: “Zuzenbide pribatuko ente publikoak zuzenbide pribatuan oinarritzen dira jarduteko eta hirugarrenekin harremanak izateko. Administrazio-zuzenbidean oinarritzen dira, berriz, administrazio-ahalak betetzeko, barne-funtzionamendurako eta beren organoen borondatea gauzatzeko, gardentasunaren eta herritarren parte-hartzearen arloko betebeharrarako, baita lege honetan edo aplikatu behar zaizkien beste lege guztietan ezartzen zaizkien gaietarako ere.”

2. artikulua *jardun-helburuak eta -printzipioak* jasotzen ditu, eta horiek bat datoz Euskal Sektore Publikoari buruzko maiatzaren 12ko 3/2022 Legeak ezarritako printzipioekin. Hala ere, ez dira ageri antolaketa- eta funtzionamendu-printzipio batzuk, bereziki 11. artikuluan jasotakoak, Euskal Sektore Publikoari buruzko Legearen inspirazio iturri izan direnak eta lege horrek bereziki nahi dituenak, hala nola, ekonomia eta baliabideak erakunde-helburuei egokiro esleitzea, ahal den neurrian eskala-ekonomiak aprobetxatuz; antolamenduaren sinpletasuna eta argitasuna; subsidiarotasuna egitura gauzatzean eta egokitze moduan; egiturak lautea, baliorik ematen ez duten eta burokrasia areagotzen duten hierarkia-mailak ezabatuz eta abar.

3. artikulua *Funtzioak* jasotzen ditu, luze eta zabal, Erakundearen eginkizunak berrantolatzea baita, hain zuzen ere, arau berria egiteko arrazoi nagusia, eta berritasun nagusia aurreko erregulazioarekiko.

ANTOLAKETA TXOSTENA

Dokumentua: IO-2023-005

Orria: 6/8

4. artikulua *gobernu-organoak eta egitura organikoa* arautzen ditu, eta horien parte dira Administrazio Kontseilua, batzorde betearazleak eta Zuzendaritza Nagusia, 1. paragrafoan aipatutakoak. 2. eta 3. paragrafoetan Administrazio Kontseiluaren osaera eta eginkizunak ezartzen dira, eta 4. atalean Zuzendaritza Nagusiaren izendapena eta ahalmenak. Ez da ezer esaten Batzorde Betearazleei buruz, haien osaerari eta ahalmenei buruz, eta horrek egitura egonkorrak, zurrunak eta hierarkikoak eratzea ekar lezake, Euskal Sektore Publikoari buruzko maiatzaren 12ko 3/2022 Legearen 11.2.c) artikuluan antolamendu-printzipio gisa jasotzen den egiturak lautzeko printzipioaren aurkakoak. Izan ere, artikuluko horren helburua baliorik ematen ez duten eta burokrazia areagotzen duten hierarkia-mailak ezabatzea da, prozesuen araberako kudeaketara, helburuen plangintzara eta emaitzen kontrolera bideratutako antolaketa-egitura dinamikoen ordez.

4. artikuluko 5. paragrafoan ezartzen denez, Erakundearen eginkizunak betetzeko eta garatzeko egokitzat jotzen diren organo tekniko eta aholku-emaileak ezarri ahal izango dira estatutuetan. Ildo horretan, baliagarria izango litzateke jasota uztea organo aholku-emaile horien eginkizunak zehaztuko direla sorrera-arauan, hau da, proposamen-, aholkularitza-, jarraipen- edo kontrol-eginkizunak, bai eta horien osaera, esleitutako giza baliabideak eta baliabide materialak, eta kontuak emateko betebeharrak ere, kudeaketa-memoria baten eta publizitate aktiboaren bidez, Euskal Sektore Publikoari buruzko maiatzaren 12ko 3/2022 Legearen 18. artikuluan xedatutakoaren arabera.

5. artikulua Finantzen Euskal Institutuaren *estatutuak* dekretu bidez onartzeko betebeharra jasotzen du. Estatutu horietan garatuko dira gobernu-organoen funtzioak, osaera eta izendapena, erakundearen zerbitzuen egitura organikoa eta funtzionala eta funtzionamendu-araubidea. Era berean, Gobernu Kontseiluak estatutuen aurreproiektua onartu aurretik, Administrazio Kontseiluak horri buruzko informazioa eman eta kontsulta egingo duela zehazten da. Hori guztia bat dator Euskal Sektore Publikoari buruzko maiatzaren 12ko 3/2022 Legearen 44.3 eta 44.4 artikuluetan xedatutakoarekin.

6. artikulua *langileei buruzkoa* da, eta Funtzio Publikoaren Zuzendaritzak eman beharko du horren gaineko iritzia, bai eta Euskal Enplegu Publikoari buruzko abenduaren 1eko 11/2022 Legearen aplikazioari dagokionez ere.

ANTOLAKETA TXOSTENA

Dokumentua: IO-2023-005

Orria: 7/8

7. artikuluak *baliabide ekonomikoen hornidura* jasotzen du, 8. artikuluak *ondarea*, 9. artikuluak *arabide ekonomiko-finantzariora*, eta 10. artikuluak, *azkentzeko eta likidatzeko moduak*, organo honek erabakirik hartzen ez duenari buruzkoak.

Oro har, esan behar da Finantzen Euskal Institutuaren Lege Aurreproiektuak, bere artikuluetan, Euskal Sektore Publikoari buruzko maiatzaren 12ko 3/2022 Legearen 44. artikulua 2. paragrafoan Erakunde Administrazioko erakundeak eratzeko lege-proiektuetarako aurreikusitako gutxieneko edukia jasotzen duela, baina arau horrek ezartzen dituen eduki batzuen falta sumatzen dela, adibidez, II. kapituluaren ezarritakoa, zehazki, ebaluazio-araubideari buruzko 51. artikuluan eta ebaluazio-prozedurari buruzko 52. artikuluan ezarritakoa, hau da, EAEko sektore publikoan integratuta dauden erakundeek bete behar duten ebaluazio-araubideari buruzko guztia: *“helburu eta xedeen betetze-mailari buruzko ebaluazioa, bai eta erabilitako baliabideen eta jardueran lortutako lorpenen arteko harremanari buruzkoa ere, sektore publikoa osatzen duten subjektu gisa jarduteko printzipio orokorrak eta erakunde berriak sortzeko edo Legean ezarrita dauden beste batzuetan parte hartzeko aplikatu daitezkeen printzipioak aplikatuz”*.

Faltan botatzen da, halaber, EAEko Sektore Publikoko Erakundearen Erregistroa aipatzea, Euskal Sektore Publikoari buruzko maiatzaren 12ko 3/2022 Legearen 57. artikulua sortu baitu. Bertan inskribatu behar dira sektore publikokoak diren erakundeak, eta honako hauek jaso behar dira: sektore hori osatzen duten erakundearen izaera, horien azkentzea, erakundearen gobernu- eta administrazio-organotako kide diren pertsona fisikoaren identifikazioa, eta haren gobernu-organoen egitura, antolaketan eta osakeran gertatzen diren gorabeherak, aldaketak edo aldaketak, inskribatutako erakunde bakoitzak jakinarazi beharko dituenak.

Azkenik, Finantzen Euskal Institutuaren lege-aurreproiektuak ez du inolako aipamenik egiten zerbitzuak emateko, herritarrekiko eta enpresekiko komunikazio eta harremanetan, bai eta haien barne-komunikazioetan eta beste administrazio publiko eta erakunde batzuekiko komunikazioetan ere, bitarteko elektronikoen erabilera ezartzei buruz, Euskal Sektore Publikoari buruzko maiatzaren 12ko 3/2022 Legea Administrazio Elektronikoa eta Herritarrentzako Arretari buruzko III. kapituluaren ezartzen den bezala, aplikagarri den teknologia ezartzean eta mantentzean bikoiztasuna saihestuko duten plataforma komunak eta elkarreragingarritasun-mekanismoak erabiltzea bereziki interesgarria baita.

ANTOLAKETA TXOSTENA

Dokumentua: IO-2023-005

Orria: 8/8

Ondorioak:

Gobernantza Publiko eta Autogobernu Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen urtarrilaren 19ko 8/2021 Dekretuaren 12. artikulua bidez esleitutako funtzioen arabera, hauek dira Herritarrak Hartzeko eta Zerbitzu Digitaletako Zuzendaritzak Finantzen Euskal Institutuaren Lege Aurreproiektuari egiten dizkion oharak, Euskal Gobernantza Publikoaren ikuspuntutik, erakunde instituzionalen barne-egituraketak, antolaketak eta sorrerak.